

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Változat: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Felolvasó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Arany János-u. 2. sz. Telefon 412.

Kossuth és Andrássy gróf

— május 19.

Míg a parlamentben a nemzetiségi képviselők karöltve a turbulens elemekből kikerült balpártiakkal szívós kitartással igyekeznek betölteni a kerékkötők áldatlan szerepét, kint pedig a kinrekedtek a régi rendszer letéteményes lovagjai minden módot elkövetnek a jelenlegi kormány népszerűsítésére, addig a kabinet tagjai lázasan szorgos, üdvös munkásságot fejtenek ki s mohó sietséggel igyekeznek a rendelkezésükre álló anyagi eszközök mellett orvosolni mindama bajokat, hiányokat, amelyeket az előző kormányok, különösen a legutóbbiak zudítottak az országra és a magyar nemzetre.

Kossuth Ferencet, aki mint pártvezér foglalkoztatja az ország közvéleményét, alig ismeri a nemzet, mint a munka emberét, mint kereskedelmi minisztert. A politikai sajtóháboruban kevés szó esik arról a nagy munkáról, amelyet a brüóban végez minisztériumával. Most a kereskedelmi minisztérium költségvetés tárgyalása alkalmával azonban széles és nyílt perspektívát nyújt erről a megfeszített erővel folytatott munkásságról az a beszéd, amely Kossuth Ferenc ajkairól hangzott el. Nem hivalkodott az elért eredményekkel a 48-as miniszter, csupán bevégezt cselekményeknek adta hütkrét. És eme cselekmények összegezve egytől-egyig az ország gazdasági terén való megizmosodását, a gazdasági, anyagi önállóság biztosítását célozzák.

Ime: biztosítva van 1917-re az önálló vámterület felállítására, ha a nemzet többsége erre határozza el magát és módjában áll Magyarországnak ugyanakkor felállítani a nemzeti bankot.

Az iparfejlesztésről szóló törvényjavaslat már eddig is fokozott mértékben adott lendületet a magyar

iparnak. Minisztériuma alatt 231 iparos tanfolyamot létesített (azelőtt 89 működött csak). Biztosította a magyar iparnak 150 millió koronát reprezentáló közszállítást és megrendelést. Két év alatt a kereskedelmi kormány teljes erkölcsi és részben anyagi támogatása mellett 45 gyár alakult, melyekben 8000 munkás jutott kenyérkeresethez. A többi előbb létesített gyárak fokozatos fejlesztéséről ugyan ilyen módon gondoskodott a kormány. Közel 600 000 korona állami segélyben részesültek a kiipari szövetkezetek s egy millió 700 000 korona értékű gépeket kaptak ugyancsak a kisiparosok. A m. állam vasút intézménye teljesen visszafejlődött állapotban volt, mikor Kossuth minisztériuma átvette. Közel 100 millióról szóló beruházási törvényt alkotott azóta a parlament. 400 mozdonyal, 10 300 teher és 1500 személykocsival gazdagodott minisztériuma alatt a vasút felszerelése. — A vagonhiány megszűnt, a forgalom lebonyolításában a rend helyreállott. A vasutasok fizetése javított stb.

Hanem persze a kormánnyal szemben álló ellenzék és sajtója erről nem szívesen beszél s most is agyonhallgatással siklik keresztül a nagy munka felett.

Andrássy Gyula felszólalása még jobban beburkolódzik a szerénység leher köntösébe. Pedig a belügyminisztérium sem végezt kevesebb és érdemtelenebb munkát. A legfőbb érdeme az ő működésének a magyar nemzet politikai egységének feltétele megóvása a nemzetiségekkel szemben, az államegység minden vonalon való biztosítása. A munkásság törekvéseivel szemben liberális álláspontot foglal el, de nem engedi meg, hogy a munkás-szabadság zsarnokságává váljék s a terrorizmus fegyvereivel lépjen fel a társadalmi-rend ellen. Nagy politikai tudás, államférfiúi bölcsesség nyilatkozik meg a belügyminiszter közigazga-

tási politikájában is. Üdvös intézkedések jellemzik a közegészségügy terén kifejtett eddigi munkásságát, a városok anyagi ügyeinek rendezésére irányuló törekvéseit stb.

Tiszta tükörből láthatja, aki nem takarja el szemét, hogy mit végzett a két miniszter és minisztériuma. És ahoz a képhez, mely e tükörlapokról visszaverődik nem kell kommentár. Csak egy kis érzék, tárgyilagosság és a hazának önzetlen szeretete.

A kereskedelmi tárca költségvetése.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, május 18.

Az ülésen Rakovszky István alelnök ölnököl.

Elnök: Az ülést pont tíz órakor nyitja meg és rögtön rátérnek a kereskedelemügyi költségvetés részletes tárgyalásának folytatására.

Bródy Ernő: A munkás betegsegélyzés- és baleset biztosítási tételről szólal fel. Előss meréssel van az ezt elrendelő törvény iránt. Nagy szociálpolitikai bölcsesség nyilvánul meg benne, de sajnálja, hogy a fontos intézkedéseket nem úgy léptették életbe, a hogyan a kormánytól elvárhatták volna. A végrehajtó rendelet oly hiányos volt, hogy a kérdésben még ma is a legnagyobb zavar uralkodik. A pénztár éppen ezen hiányok miatt csak későn kezdhetette meg működését. Az alapszabályai még ma sem véglegesek. Tisztviselői nincsenek a pénztárnak. Sürgeti a végleges rendezést és a panaszok megvizsgálását, magát a tételt elfogadja.

Szerényi József államtitkár: Válaszol Bródy Ernőnek. Bródy szemérményes tesz a miniszternek, amiért a munkásbiztosító törvényt az egész vonalon nem léptette életbe. A törvény kiterjesztése nagy akadályokba ütközik. Elősméri, hogy a végrehajtása igen nehéz, pedig hát jóformán ez idő szerint a legjobb, hisz Németország is mintául vette és most a római kongresszus is a mi törvényünk iránt érdeklődik. A felszólaló információit a munkás sajtóból vette s azért látja a helyzetet oly sivárnak. Ő ezt a tendenciát látja benne.

Bródy Ernő: Nem volt benne tendencia.

Szén

csépléshez és gőzeke
szántáshoz. — Putnoki,
sajószentpéteri, sajó-
kazai, disznós-horváti

tatai brikett,
mely pótolja a
poroszszenet

legolcsóbban és a legpontosabban
szállít

Hevesi Gyula
Debreczen.

Pető Sándor: Mi köze van Bródynak például a Népszavához.

Szterényi József: Azt nem mondtam. Ellenben Ön gyakran hozza ennek a lapnak intencióit a Ház elé.

Pető Sándor: Arról beszélek amiről akarok!

Elnök: Figyelmezteti, hogy a házszabályok mindenestre kötik a felszólalással.

Szterényi József államtitkár: Foglalkozik a Bródy említett konkrét esetekkel. Saját maga igazolja a felszólaló, hogy amint megtudtuk, megindult a vizsgálat. Az iránt is vizsgálatot fog indítani, tény-e az, vajjon tisztviselők foglalnak helyet az igazgatóságban. Hogy mi a pénztár autonómiájába beavatkozunk, az nem áll. Hogy nincs még tisztviselői kara, annak sajnos története van, de erről a miniszterium nem tehet. Az ideiglenes alapszabályokba hibák esusztak, ezeket a végleges alapszabályokban ki fogjuk igazítani és akkor lesz aztan tisztviselői kar is. Itt tényleg hatalmi kérdésről van szó, de nem a mi részünkről. A munkások ragaszkodnak hozzá, hogy a szociáldemokrata párt egyik exponált legyen aligazgató.

Pető Sándor: Miért ne, ha ért hozzá? Szterényi József: En nem vonom kétségbe a kvalitásait, de az iránt tárgyalunk éppen, hogy a tisztviselők semmiféle politikai testület tagjai ne legyen. (Zajos helyeslés.)

Pető Sándor: Eunuchok legyenek? Szterényi József: Egy alkalmazottat felszólítottak, hogy lépjen be a szociáldemokrata partba. (Nagy zaj). Hát mi egyik részről sem turjuk a terrorizmust. Bár a legnagyobb elismeréssel kell megemlékenünk a pénztár elnökségéről, amelynek élen Hatvány Deutsch Sándor igazán onfeládozó munkát végez, de az ideiglenes személyzet egy része teljesen használhatatlan. Valósággal elhelyező intézet kezd ez lenni, a közvetítő ajánlatokat pedig visszautasítják. Ilyenek az állapotok a vidéken is. Már két pénztárt állami kezelésbe kellett átvenni. Ezek a dolgok veszélyeztetik a munkásbiztosító működését. Hatalmi kérdések, veszélyesek fordulnak elő minden nap. Azt követelték a pénztártól, hogy csak olyan orvossal lépjen összeköttetésbe, a ki az orvosszövetségnek tagja. Tehát ugyanúgy jártak el, mint a szociáldemokrata part. Nem habozom kijelenteni, hogy sok esetben az eljáró tisztviselők okozták a bajt. Ha mindezen sikerül majd segíteni, akkor bekövetkezik az óhajtott béke. Kéri a tételt megszavazását.

Pető Sándor megszavazná a tételt és megszavazna még sokkal többet is a munkásbiztosítás céljaira. Talian tul gyorsan lepettek elrebe a törvényt, ez okozott zökkenéseket. Szterényi egy megjegyzésére kijelenti, hogy ő nem idegen irányok, hanem a maga meggyőződésével képviseli a törvényből megállapítja, hogy a kereskedelmi miniszteriumnak abba, hogy kit valasszanak a pénz aligazgatójává, beleszólási joga nincs. Hiba volt tehát a Ház múlt ülésén beavatkozni az ügybe, amely tisztán közigazgatási dolog.

A tételt ezután megszavazták. A posta-távirtdonal. Ratkay László feleliti a posta-távirtdar-kezelők dolgát. A kiadott rendelet mellőzte a törvényt a besztás tekintetében. — Kéri folyamodványok figyelembe vételét. A tételt elfogadják.

Eber Antal a postatakarékpénztár tételénél szólal föl. Nem tartja helyesnek és normalisnak, hogy olyan nagy a takarékpénztár jövedelme. Az állami zálogházak is tulajdon nagy haszonra dolgoznak. Kevesei a postatakarékpénztári betétek összegét. A külföldi államokban sokkal nagyobb összeget helyeznek el az állami intézetekben, mint nálunk. Fel kell tehát ébreszteni az alacsonyabb néposztályban a takarékosági hajlamot, ez igen fontos.

Ezután foglalkozik a postatakarékpénztárak csekk-kezelésével, amelyet igen komplikáltak tart.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter reflektál Eber azon kijelentésére, hogy az állami zálogházak nagy kamatra dolgoznak. Ez azért van, mert ezeknek az intézeteknek nincs tőkájük. Többször szóba jött már az, hogy tőkét adnak a záloghá-

zaknak, de a helyzet eddig nem engedte meg. Ami az alacsony takarékpénztári kamatlábot illeti, ő maga szólalt fel már annak idején a kamatláb felemelése érdekében. A csekk-forgalom egyszerűsítését gyakorlati jelentőségűnek tartja s kijelenti, hogy ezen eszmével behatóbban foglalkozni fog. (Helyeslés.)

Lázár Pál: A postatakarékpénztárak alacsony kamatláb-rendszere szerinte igen súlyosan érinti különösen a kis embereket. Több módot ajánl a kamat-felemelés kérdésének megoldására.

Thoroczkay Viktor báró: Szintén a postatakarékpénztár ügyével foglalkozik, — majd a levantei posta ügyében kér felvilágosítást a minisztertől.

Ezután a tételt változtatás nélkül fogadják el.

Hódy Gyula a hajózási tételhez szól. A horvát tengerparton nem respektálják a magyar lobogót. Az ungaro cwota hajói nem használják a trikolorot. Áttér a magyar halászhajók helyzetére s kéri a minisztert, hogy ügyükkel jóindulattal foglalkozzék. Sürgeti az iskolahajót.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter: A tengerészeti iskolahajót rövidesen megvalósítja. A halászhajók ügyével foglalkozik. A lobogó-kérdést illetőleg kijelenti, hogy az ungaro-cwota hajóin megállapodás szerint a vörös fehér-vörös színű lobogót használják. Lega ább ezt kellene használniok. Ez a közös tengerészeti zászló. Ha más zászlót is használnak, igen rosszul teszik. Intézkedni fog, hogy ha ezen a ténen visszafélések vannak, azok rövidesen megszűnjenek.

Tolnay Lajos: A magyar tengerhajózás fejlesztésének kérdésével foglalkozik. A tengeren nincs önállósága Magyarországnak, pedig ez igen fontos közgazdasági érdek.

Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter: Tudja, hogy Magyarországnak a tengeren is önállósággal kell bírói és ezt is kiszíti. Már az onálló vamtérszabályzatát behozatala szempontjából is igen fontos ez.

Nagy György: A tengerhajózási társaságoknak nyújtott segélyekről beszél. A horvátok evezik a segélyt, de gyűlölettel szítenak Magyarországot ellen. Kéri a minisztert, hogy szerzen ervényt a magyar nyelvenk. A magyar-horvát hajóstársaság vezetői nem tudnak magyarul, pedig ezt meglehetne követelni, annyival is inkább, mert ez szerződésileg ki van kötve. Egy nagy magyar hajóstársaság létesítését kívánja.

Politikai hírek.

Bánffy Dezső beszámolója. Szegedről jelentek nekünk: Báró Bánffy Dezső orsz. képviselő tegnap délután 4 órakor tartotta meg beszámolóját iudni választás előtt. Báró Bánffy Dezső, Eötvös Károly és Dániel László orsz. képviselők és gróf Pongracz Jenő főrendiházi tag kíséretében jelent meg a Tisza-szálló nagytermében, hol Wegmann Ferenc pártelnök üdvözölte. Báró Bánffy Dezső beszámolójában kiemelte, hogy a legfőbb cél, amelyet küzdeni kell, az egységes magyar nemzeti állam kiépítése, a magyar állam szociális fejlesztése és a gazdasági önállóság. Báró Bánffy igen éles kritika tárgyává tette a kormány minden egyes akcióját és munkálkodását, majd kikelt az új pártalakulás ellen. Beszédét azzal fejezi be, hogy az egész nemzetnek egyértelműen, mint legfőbb cél felé az egységes nemzeti állam kiépítésére kell törekednie. Kéri választóinak támogatását az erre irányuló küzdelemben. Utána Eötvös Károly orsz. képviselő mondott rövid beszédet, amelyben örömmel szolt Szeged közönségének magyarságáról és a nemzeti eszmékért való érdeklődéséről. Este bankett volt.

A ref. egyháztanács ülése.

Presbyteri közgyűlés.

— május 19.

A debreceni ref. egyház presbyteriuma vasárnap tartotta közgyűlését Kiss Albert lelkészelnök és Simonffy Imre világi főgondnok elnöklésével. A gyűlésről tudósítók a következőkben számol be.

Jelentette Somogyi Pál előadó, hogy Polgári Sándor presbyter elhalt. Az elhunynak emlékéit, érdemeit jegyzőkönyvbe foglalták s helyére Papp Péter póttagot hívták be. — Az egyetemes konvent utasítást adott ki a közalapi járulékok kimutatása és befizetése tárgyában. Az utasítást tartalmazó leíratot Márton Imre és Kiss Albert felszólalásai után kiadták a gazdasági bizottságnak.

A városi tanács egy régebbi határozatával a sziv-utcai ipotályi ovoda telkéhez csatolja a szomszédos 311 négszögöl területet. Az erre vonatkozó átiratot tudomásul vette a közgyűlés.

A városi tanács átirta, hogy a tanyákon lakó ref. hívek összeírását még a jövő adóösszeírás alkalmával sem teljesíthet, miután a kérdőívek oly komplikáltak, hogy az egész összeírás nagyban hátráltatná az adókiivetést. Az ügy nagyobb vitát kellett. Majd pedig Márton Imre, Oláh Károly, Szele György, Juhász Ignác, Simonffy Imre hozzászólásai után Kiss Albert proppozíciójára egyszerűsítették a kérdőíveket és elhatározták, hogy az összeírókat méltányosan díjazták.

A számvévo jelentte, hogy az egyházi adó és közalapi járulékok kiivetéséről szóló munkálát eikeszült, az közszemlére kitétek és ellene egy felszólamlás sem érkezett. Ennek alapján a közgyűlés jogerősnek nyilvánította a kiivetést.

Bajnok Ferenc harangozó lemondott. A 84 éves öreg embernek, ki a Rakóczi harangnak volt a buzója 100 korona évi segélyt szavazott meg a közgyűlés.

A gazdasági bizottság azt javasolta, hogy a Kistemplomban az orgonához villamos motort alkalmazzon az egyház. — A motor sokkal éiszerűbb, mint a fújtató, kevesebbe is kerül a kezelése, mert a fújtatóhoz állandóan egy embert kell alkalmazni. A közgyűlés hozzájárult a gazdasági bizottság javaslatahoz és a motor beszerzésére 1000 koronát megszavazott.

Az iskolaszek három új tanítónői állást szervezett. Az új állásokra országos pályázatot hirdetnek jun-us 15-i lejárattal.

Több kisebb tárgy einézése után jelentette Somogyi Pál előadó, hogy Doczy Gedeon a felsőbb leányiskola igazgatója magas életkorára hivatkozva lemondott. — A közgyűlés teljes elismeréssel nyilvánítva vette tudomásul a lemondást és hozzájárult az igazgatótanács azon javaslatához, hogy Nagy Gyula tanárt bízzák meg három evre az igazgatói teendőkkel s az így megüresedő tanszékre pályázatot hirdetnek.

Aztán meg egy pár személyi ügyet intézett el a közgyűlés. Mester Erzsébet tanítónő lemondott, helyettesítésével Barna Rozát bízták meg S. Szabó Lászlót, a jövő evre tanulmányai folytatása végett szabadságot ták.

Városháza és vármegye.

A második gazdasági ismétlő iskola. Debrecen városa nagy kölcsönében százezer koronát irányzott előre két gazdasági ismétlő iskola felállítására. Az egyik gazdasági ismétlő iskolát már felállította a város, a második létesítésére pedig a tanács tegnapi ülésén tett előterjesztést Oláh Károly tanácsnok. A második gazdasági ismétlő iskolának a helyét is kijelölték már, a szegényház mellett levő u. n. Bika tilalmas területén, amelyből 20 hold szolgálna az iskola céljaira.

Hitelesítő közgyűlés. A vármegye-házán tegnap délután hitelesítő közgyűlés

volt, melyen a legutóbbi vármegyei közgyűlés jegyzőkönyvét hitelesítették.

Városi segély két kongresszusnak. Ma a kongresszusok világát éljük. Alig van foglalkozási ág, melynek tagjai helyzetük megjavítása érdekében kongresszusra ne gyűlnének. Most Debrecennek is fog jutni két kongresszusból, még pedig a pénzügyi tisztségviselők és a szállodások, vendéglősök kongresszusából. A rendező bizottságok segélyért fordultak a városhoz és pedig a pénzügyi tisztségviselők kongresszusára 2000 koronát, a szállodások és vendéglősök kongresszusára pedig 1000 korona segélyt kérnek. A városi tanács mindkét kérelmet kiadta a jog- és pénzügyi bizottságnak.

Városi épületek felügyelete. A városi tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy a városi épületek felügyelésére napidíj mellett egy felügyelőt fog alkalmazni.

A sáskairtas költségei. Hirt adtunk arról, hogy Jablonowszky József, a rovarügyi állomás vezetője átvizsgálta a Hortobágyot és a pusztaságon újra sáskát észlelt. Erről jelentést tett a földművelésügyi miniszternek s a városnak is, javasolva az irtás sürgős megkezdését. Az irtásra a várostól 45,728 koronát kér.

Országos vendéglős kongresszus Debrecenben.

A pincérek nyugdíj-egyletének országos nagygyűlése.

— május 17.

(Saját tudósítónktól.) Jeleztük már, hogy ez év szeptember hó 14., 15. és 16-án Debrecenben tartják az évi kongresszusokat az ország vendéglősei, kávészói s ugyanakkor lesz az országos pincér nyugdíj-egyesület közgyűlése is.

A kongresszusok és ezzel kapcsolatosan rendezendő ünnepségek előkészítő bizottságai már megválasztották s azok a következőleg alakult meg.

A kongresszus előkészítő bizottságának tagjai lettek Hauer Bertalan és Törő Imre elnökök, pénztáros Márkus Jenő, ellenőr Rosenberg Simon, titkár Szathmáry Zoltán, jogtanácsos dr. Weinberger Sándor, tagjai Rosenberg Sándor, Kaszás János, Erős Jakab, Kemény János, Lókody Sándor, Otó Sándor, Halász Izidor, Tóth István, Ullmann Károly, Lévy Izsó, Röhlög Ede, Fürst Béla, Imre János, Kovács Aladár, Polster Adolf, Elefánty Sándor, ifj. Weichinger Károly.

A fogadó bizottság elnökei lesznek: Löffler Károly és Haas Rezső, tagjai a debreceni pincéri kar.

A kongresszus előkészítésére augusztus 15-től szept. 14-ig állandó iroda tartatik fenn a Dréher szállodában.

A ref. felsőbb leányiskola új igazgatója.

Nagy Gyula vallástanár.

— május 19.

A helybeli ev. ref. felsőbb leányiskola és a vele kapcsolatos intézetek igazgató tanácsa a napokban tartott ülésén, valamint az egyház presbyteriuma a legfőbb fórumban vasárnapi gyűlésén az igazgatótanácsal egy értelműleg töltötte be. Az új igazgató Nagy Gyula vallástanár lett, kit három évre választottak meg.

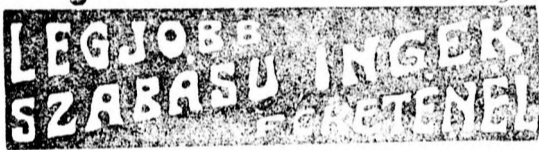
Nagy Gyula, ki végzett református pap jelenleg is mint vallástanár működik az intézetben s most a tanári állásból került az igazgatói székbe.

Annyi biznnyos, hogy nehéz szerepre

vállalkozott Nagy Gyula Dóczy Gedeon utáért mert a protestáns leányoknak a szíve, akik majd anyák lesznek, s akiknek kezében lesz letéve a család boldogsága és hiúsége, ezek nevelése pedig nem kis feladat. Hitben erős, érzelmeiben tántoríthatatlan honleányt adni a társadalomnak leen jövőben is mint volt a multban hivatása ennek az intézetnek, fel kell vennie a harcot a valódi műveltség, az igazi tudás fegyvereivel minden felekezeti villongást kerülve, hogy megtartsa és gyarapítsa a magyar protestánsok számát abban a küzdelemben, melyben a hittel párosult igazi tudás vivja ma a modern irány élveik tömkelegében nehéz tussáját.

A távozó nap bucsu sugarai fényében ragyog ezen intézmény, melynek homlokát a tiszta erény, a honleányi szeretet és törhetetlen hithűség dícs-köre övezte; hogy mit hoz a felkelő nap, a magyar protestáns leánynevelő-intézetek között legrégibb és legszebb multtal bíró intézményére? Nem tudjuk, csak sejtjük, mert Nagy Gyula még fiatal ember és amint halljuk, kitűnő készségű paedagogus, akitől jót, nemeset és szépet várhatunk.

Adja az isteni gondviselés, hogy mi magyar protestánsok e feltevésben ne csalatkozzunk. Jól esik hinnünk, hogy a jövőben is olyan kozekbe lesz letéve leány gyermekeink és a leendő magyar protestáns tanítónők nevelése és képzése, mint a multban volt. Ugy legyen.

Csalás egy főhadnagy nevében.

Szélhámos leány.

— május 19.

(Saját tudósítónktól.) Furfangos család ügyében indított tegnap nyomozást a debreceni rendőrség. Egy fiatal leány szélhámos üzelméről van szó, mellyekkel nagyobb összeg erejéig károsított meg egy debreceni kereskedőt.

Glück Ede divatkereskedő a káros. — Glücknek a Piac-utcán van forgalmas üzlete. Évek óta állandó vevője egy 39. gyalog ezredbeli főhadnagy, ki a Messzena-utcában lakik.

A főhadnagy havonként szokott fizetni s addig természetesen a kereskedő a kiszolgált árukat számlán vezeti. — A főhadnagy személyesen nagyon ritkán vásárolt, hanem leginkább a házána, a gyermekek mellett alkalmazott bonnet küldte el a szükséges cikkeket.

A kereskedő mindig gyanútlanul kiszolgált a leányt, mivel mindig megbízólevelet is hozott magával. Az utóbbi időben azonban már rengeteg sokat vásárolt a leány s ezen alkalmakkor nem is hozott levelet és ami főleg gyanussá tette a dolgot egyugyanazon árucikk nagymennyiségét rendelt össze. A többek között a főhadnagy számlájára rövid egymásutánban 10—11 tucat harisnyát, nyolc pár cipőt stb-vel vásárolt össze.

Tegnap délután ismét megjelent a fiatal leány az üzletben és megint vásárolt. — A kereskedő kiszolgáltá ugyan, de aztán elment a főhadnagy lakására, hol kijelentette, hogy már hónapok óta nem hozta ott semmit az üzletéből s az a leány már régen nincs is nála. Erre Glück Ede feljelentést tett a rendőrségen, mely nyomozza a szélhámos leányt.

Színház.

* **Az utolsó színházi előadás** tegnap este volt, amikor is „A gyermek” került színre, C. bérletben. Ezzel az előadással véget ért a színházi szezon. Ternyei Lajos díszes palmaággal kapott egy ezüst szivar-tárcával, Hahnel Aranka pedig három virágcsokrot pénzes-levél kíséretében. Az operett társulat egyébként már szombat óta Nyiregyháza játszik, ahol a Varázskeringő operett előadásai zsufolt nézőtér előtt folytak le.

* **A színház atengedése.** Az országos színművészeti akadémia néhány jelesen végzett növendéke három előadást akar tartani a városi színházban, amelynek 20., 21. és 22-re való átngedésére feikérte a tanácsot. A tanács eleget tett a kérelemnek.

* **Színművészeti akadémiai növendékek vendégjátéka.** Az országos magyar királyi színművészeti akadémia jelesen végzett tagjai országos körútra indultak s minden nagyobb városban tartanak néhány előadást klasszikus szindarabokkal. A vendégművészek Debrecenben is tartanak három előadást, e hó 20-án, 21-én és 22-én. Első előadásuk alkalmával Molière klasszikus vígjátéka, a Tortuff kerül színre. Debrecen intelligens közönségének figyelmébe ajánljuk e jeles művészcsoportot, mely egytől-egyig kiváló fiatal művészekből áll s melynek minden városban, ahol felléptek komoly sikere volt.

VILLAMOS SZÍNHÁZ.

Az Uránus mai kitűnő új műsora.

1. Kőbányák Angliában (tanulságos) — 2. Az ügyvédnő (bohózat) — 3. Bűnbánó Pierrótt (dráma) — 4. Délamerika (látványos) — 5. Szikla tündér (fantázia) — Miért késik a gyorsvonat? (bohózat) — 7. Bosszúálló gyárvezető (dráma) Műsorváltozás fenntartva. Előadások kezdete pontban este 8 és 9 órakor. Helyárak mint rendesen. Holnap teljesen új műsor lesz. Előkészületben Hamlet (tragédia.) A kis Fricz nevenapja. (A szezon sláger bohózata.) Mozgófénykép a törvényszék előtt. (Szenzációs ujdonság.)

A tanítók pénztárosa.

Huszezer koronás sikkasztás.

— május 19.

(Saját tudósítónktól.) A debreceni református egyházmegye tanítói gyámintézetének berettyóújfalui tanítókból alakult számvizsgáló bizottsága nagyarányú sikkasztásnak jött a nyomára. Vizsgálata alkalmával a bizottság kiderítette, hogy az intézet pénztárosa, Ritókh István kabai tanító rutul visszaélt a bizalommal és alaposan megdézsmálta a rábizott vagyont.

A berettyóújfalui bizottság a napokban tartotta a pénztárvizsgálatot, amelynek során megállapította, hogy közel 20,000 korona hiányzik s Ritókh István pénztáros, mikor kérdőre vonták, beismerte, hogy ő sikkasztotta el az összeget.

— Az anyagi körülményeim kényszerítettek — mondta a megtört ember — gyermekeim nevelésére kellett a pénz.

A sikkasztást a pénztáros hosszú idő óta üzhette. Bűnös üzelmét furfangos módon tudta leplezni. A kezelésére bizott különféle pénzeket, mint: a kabai tanítók fizetésgyarapítási alapját, mintegy 10,000 kor., a kabai nagy temetkezési társulat 40—50,000 koronát kitevő tőkét, valamint a tanítói gyámpénztár 68 ezer korona vagyonát pénztárvizsgálatok alkalmával mindig a már előzőleg revidált másik pénztár készletéből pótolva mutatta ki. E manipulációt oly ügyesen vitte véghez, hogy a vizsgálatok idején soha nem vesztett rajta.

Most azonban a kabai temetkezési egyesület összes vagyonát takarékpénztárilag ke-

zelteti s így ezt az összeget nem volt módja szerepeltetni a gyámpénztár vizsgálatokor. A bűnös utra tévedt ember tehát kénytelen volt a sikkasztást bevallani.

A szenzációs leleplezés tanítói körökben nagy megdöbbenést és felháborodást keltett annál is inkább, mert Rutókh István elnöke az egyházmegyei tanítóságnak, a ref. tanítók országos bizottságának, aki országsszerint nagy népszerűségnek és tisztelgetések örvendett.

A gyámpénztár vezetői most a pénztár érdekének megvédésében s a kártalanítás biztosításán fáradoznak, ami ha nem sikerül, bűnvádi feljelentést tesznek a megtévedt ember ellen.

VITA

SÓSKÚT FORRÁS VASMEGYE

Alkalikus Natron-Lithion gyógyviz.

Orvosilag ajánlva: húgysavas diathesis, kösvény, cukorbetegség, gyomor, vese s húgyhólyag bántalmanál stb.

Mint üdítő és borviz páratlan.

Bővebb felvilágosítással szolgál a

Központi Iroda: Budapest, V., Lipót-körut 29.

Főraktár:

Komlóssy Lajos urnál Debreczenben.

Kapható: gyógytárak, drogueriák és fűszerüzletekben.

A politika eseményei.

Az önálló jegybankért. — Közös miniszteri értekezlet. — Wekerle a királynál.

— május 18.

Zomboróól sürgönyzik: Bács-Bodrog megye és Zombor város függetlenségi pártja tegnap az önálló magyar nemzeti jegybank felállítására érdekében népes nagygyűlést tartott: ott voltak Holló Lajos, Lovázi Marton, Fernbach Péter, Fernbach József, Balogh Ernő, Lányi Mór és Rajk Aladar orsz. képviselők. — A képviselők fejtegetései után a nagygyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben kijelenti, hogy az önálló magyar jegybanknak 1911 január elsején való felállítását határozottan szükségesnek tartja.

Ennek folytán követeli a jegybank felállítását és elvárja a képviselőház többségétől, hogy programjának ezen sarkalatos pontját minden körülmények között megvalósítsa. A népgyűlés megbizta Balogh Ernő orsz. képviselőt, hogy ezen határozati javaslatot az országos központtal közölje.

*

A külügyminisztériumban vasárnap délelőtt újból összeült a közös miniszteri értekezlet az 1909 évi közös költségvetés megállapítása céljából. Az értekezleten résztvettek báró Aehrenthal közös külügyminiszter, Schönauich taborszerenagy közös hadügyminiszter, báró Burián közös pénzügyminiszter, gróf Montecuccoli tengerészeti parancsnok, Wekerle Sándor és báró Beck miniszterelnökök, továbbá osztrák részről még lovag Korytowski pénzügyminiszter, magyar részről pedig Popovics Sándor pénzügyi államtitkár.

A tanácskozás, mely főleg a multkori értekezleten már megkezdett hadügyi költségvetés tárgyában folyt, délelőtti fel 11 órá-tól déli háromnegyed egy óráig tartott. — A költségvetés több kérdését ez alkalommal sem lehetett elintézni, miért is a tanácskozásokat még e hét folyamán, valószínűleg esütörtökön folytatni fogják. Wekerle Sándor miniszterelnök és dr. Popovics Sándor

államtitkár vasárnap este 9 óra 5 percekor visszaérkeztek Budapestre.

*

Bécsből jelentik nekünk: A király vasárnap délelőtti 9 órakor Wekerle Sándor miniszterelnököt Schönbrunnban kihallgatáson fogadta.

Komlóssy Lajos

fűszer-, mag- és gazdasági cikkek raktára
Debreczen, Piac-Hatvan-utca sarok. Telefon 213.

Ajánl:

Rézgálic, Raffia, Juttafocolat

minőségét és olcsó árát illetőleg — verseny nélkül.

Rézgálic netto sulyban és 98—99% szavatolt minőségben.

Sokan a rézgálicot hordóval együtt adják, továbbá a szokásos 98% rézsulfát tartalmat nem nyújták.

Fontos érdeke tehát a vevőnek, hogy egy a minőség, mint a tiszta suly helyességéről az áru átvételekor meggyőződést szerezzen

Kiváló tisztelettel

Komlóssy Lajos,
Debreczen.

Hirek.

A „Debreczen” szerkesztősége és kiadó-hivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Thaly Kálmán érkezése.

A hir, hogy városunk I. kerületének kiváló képviselője: dr. Thaly Kálmán ma este városunkba fog érkezni, élénk mozgalmat keltett a független polgárság körében. A polgárság teljes számmal szándékszik megjelenni a vasuti állomásnál, hogy a fogadtatás minél bensőbb és felemelőbb legyen.

Legutóbbi súlyos szembetegségéből való teljes felgyógyulása óta, újult erőben és egészségben most először jelenik meg Thaly Kálmán választói között, kik ezt az alkalmat is megragadják, hogy régi képviselőjüket üdvözlőjék.

Thaly Kálmánt legutóbb is számos ünnepelés és kitüntetés érte. Így nem régen rendezett számára a Rákóczi hamvait haza szállító hajós társaság országra szóló ünnepet.

Az új képviselőházi ülészak megnyitása pedig a véderő bizottság elnökévé választotta.

Új babérokkal jön közzénk szeretett képviselőnk. A választó közönség pedig a régi igaz vonzalom és ragaszkodás melegségével fogadja.

Debreczen népe belátja, megérti és méltányolja azt, hogy Thaly Kálmán évtizedeken át a függetlenségi eszmék tántoríthatlan vezérharcosa volt. Büszkeséggel te-

kint a multban kifejtett nagyszerű működésére és az elismerés babérkoszorujába a jövőbe vetett bizalom és reménység virágait fűzi.

Ilyen érzelmekkel fogja köszönteni a debreceni közönség ma este kuruc képviselőnkét.

A háromnegyed hét órakor a vasuti állomásnál rendezendő fogadtatás elé nagy érdeklődéssel tekint a város egész közönsége.

— **Szüneti tanács a kir. ítélőtáblánál.** A debreceni kir. ítélőtábla szüneti tanácsa a folyó évi törvénykezési szünet tartamára a következőkben alakított meg: Elnök: dr. Gajzágó Béla tanácselnök. Bírák a polgári szakból a szünet egész tartamára július hó 5-től augusztus hó 30-ig Kölesy Sándor, július hó 5-től augusztus hó 2-ig Czóbel Gusztáv, augusztus hó 2-től augusztus hó 30-ig Palaticz Lajos egyszersmind fegyelmi előadó, a bűn ető ügyszakból a szünet egész tartamára dr. Szacsny Elemér és dr. Dicsőfi Sándor egyszersmind fegyelmi előadó.

— **Debreczen a Vörösmarty szobor leleplezésén.** Budapest székes főváros Vörösmarty szobrának leleplezésére meghívta Debreczen városát is. A tanács tegnapi ülésén úgy határozott, hogy a leleplezési ünnepélyen való részvételre s a város képviselőit Debreczen három országgyűlési képviselőjét kéri fel.

— **Orvosválasztás.** A munkás biztósító pénztárban egy orvosi állás megüresedett. Tegnap ejtették meg erre az állásra a választást. Két orvos kapott szavazatot és pedig dr. Strelinger Győző 11 és dr. Grósz Pál 10 szavazatot. Így egy szavazattöbbséggel Strelinger Győzőt választották meg orvosnak.

— **Gazdasági munkások jutalmazása.** Megirtuk már, hogy a földmívelésügyi miniszter négy debreceni gazdasági munkást régi hű szolgálataik megjutalmazására százszáz korona jutalommal és elismerő oklevéllel tüntetett ki. — A jutalmak átadása tegnapelőtt ment végbe a városháza nagy tanácstermében, ahol Király Gyula tanácsnok nagy közönség jelenlétében adta át a jutalmat a négy munkásnak, akinek névsora a következő: Nadasdi József 20 éve szolgát Kertész Imréné, Muli András 35 éve szolgát Fried Emiluél, Kozma Bálint Szentesi Jánosnál van évtizedek óta alkalmazva és Gyöngy György, aki Horváth János szolgálatában áll 15 év óta. — A kitüntetettekhez szép beszédet intézett Király Gyula gazdasági tanácsnok, átadva nekik a jutalmakat.

— **Kossuth-szobor leleplezése Nagykárolyban.** Nagykároly városa szép szobrot emelt Kossuth Lajosnak s a leleplezési ünnepélyre, mely május 28 án lesz, meghívta Debreczen városát is. Az ünnepélyen a város képviselőit Veesey Imre főjegyző és Olah Karoly kulturtanácsnok vesznek részt.

— **Sétahangverseny.** Az Evang. Filéregylet a Debreceni Tornaegyesület szíves közreműködésével folyó hó 28 án, áldozó esütörtökön délután 5 órai kezdettel, a nagyerdői Sport téren, sétahangversennyel egybekötött majálist rendez. Hangverseny alatt virágcsata, konfetti, serpentin és szépség verseny. A sátrakban, hol a választmány tagjai és az e célra felkért urleányok szolgálnak fel, lesznek hűsítő italok, fagyalt, hideg és jeges kávé, sütemény, hideg és meleg ételek, fonatos, szalonna sütés stb.

Este lampionos menet s utána a síma agyagpályán tánc viradig. Meghívókat az egylet ez alkalommal nem bocsát ki, hanem ez uton hívja fel az érdeklődők szíves figyelmét. Belépő-díj személyenként 2 korona, es-ládajgy 3 személyre 5 korona, minden további es-ládajgy után 1 korona, melybe személyenként egy-egy adag uzsonna is bele van számolva.

— **Thaly Kálmán plakét.** — A Tengerhajózási Részvénytársaság tudvalevőleg díszes plakétet készítettett Thaly Kálmán, városunk nagynevű képviselőjének arcképével. — Egy darab bronzplakétet Debrecen város muzeumának is megküldtek.

— **Hangverseny a zenedében.** A debreceni zeneda felsőbb osztályu növendékeivel va-árnap este hangversenyt rendezett, melynek műsora régi klasszikus zeneszerzők műveiből volt összeállítva. A növendékek kitűnő haladásról teszik tanubizonyosságot, ami a zeneda kitűnő tanári és tanárnői karának érdeme. A hangversenyeen szerepeltek N.él Zoltán, Varon Géza, Deines Gyula, Szenes János, Brück Emil, Kardos István, Simonffy Lina, Kulesár Gizella, Nadasdi József, Deutsch Zsuzsa, Neubauer Jolán, Hajdu István, Konrad Irma és Bacsó Erzsébet. A szereplő növendékek egytől-egyig nagy sikert arattak s a közönség zajosan megtapsolta őket.

— **Megtámadott munkás.** Vasárnap számunkban már beszámoltunk arról, hogy a Varga-utcán szombaton éjjel a sztrájkolók véresre vertek egy kőművesmunkást. Leskó Istvánt. Leskót tegnap a köz-kórházban kihallgatta a rendőrség. Azt vallotta, hogy éjjel 11 órakor támadta meg 7 vagy 8 kőműves és ezzel a felkiállással:

— **Nesze nekéd villamtelep** — és ezzel agyba főbe verték. Leskó ugyanis a sztrájk dacára a villamtelepnel folyó építkezéseknél dolgozott és emiatt támadták meg. Támadóit nyomozza a rendőrség, mely egyébként tegnap névtelen levelet kapott, melyben megnevezi a szerző a tetteseket. Ez alapon folyik most a nyomozás.

— **Hűtlen cseléd.** Bernáth Zsigmond mé telepi katonas fejjel n este cselédjét Kiss Esztert, ki 90 korona ellopása után megszökött. A cselekedés keresi a hűtlen cselédet.

— **Szerencsetlenség az ország-utca.** Súnyos szerencsetlenség történt hétfőn a mikepérci országuton. Városi Ferenc a biharmegyei Eszter községről bejött Debrecenbe sertéseket eladni. Tegnap délelőtt hajtott vissza szekerével. Utközben még sziveségből felvett egy asszonyt a szekerére. Mikor Mikepérc alá értek a lovak valamitől megbokrosodtak, a szekeret feborították. Ugy az asszony, mint a férfi súlyos sérüléseket szenvedtek. Eszméletlen állapotban találták meg őket, az arra járók találtak rájuk és a sebesülteket szállították a köz-kórházba.

— **Cipke** színes és fekete, napernyők mesés olcsó árban szerezték be Ott Károly utóda cégnél Kossuth-utca, városhaza alatt.

— **Felrobbant töltény.** Horváth Sándor lakatostanone ki Piros Béla lakatosmühelyében van alkalmazva, vasárnap rokonai meglátogatására kiment a Bacsay telepre. Utközben talált egy lőfegyverbe való töltényt, melyet nagy könnyel-

műen kalapáccsal akart szétörni. — A kalapács ütések alatt a töltény felrobbant és a vigyázatlan fiut arccán súlyosan megsebesítette. — Beszállították a kórházba, ott ápolják.

— **Répbogár irtása.** A répföldeket újabb veszedelem látogatta meg, a répbogár végez nagy pusztításokat. A földművelésügyi miniszter most rendeletet adott ki, melyben a gazdákkal szemben kötelezőnek jelenti ki a répföldeken a répbogár irtását márc. 1-től június hó közepéig. Az erre vonatkozó utmutatást most küldte le a miniszter. A mezőrendőrkapitány megtette a szükséges intézkedéseket.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: Fajdalomtól összetört szívvel tudajuk, hogy felejthetetlen jó leányunk, forró szeretett testvérünk, édes nagynénénk s jó rokonunk Veress Vilma életének 31 ik évében folyó hó 17 én, déli 12 órakor hosszas szenvedés után történt gyászos elhunytát. A feledhetetlen kedves halott porhüvelyét folyó hó 19-én, kedden délután 3 órakor, a Teleky-utca 45. számú házunknál a ref. egyház szertartása szerint tartandó gyászima után a Kossuth-utcai temetőben adjuk át az anyaföldnek. Mely végtisztességéért az elhunynak rokonait s jó ismerőseit bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1908. évi május 18. A boldog feltámadás reménye a'att! — Bánatos szülei Veress János nejével Ludmáry Juliánával. Testvérei Veress László nejjével és gyermekeivel, dr. Veress Sándor, Veress Vince, Özv. Vitárus Lőrénő Veress Gizella kis leányával Gizkével. Sógornője özv. ifj. Veress Jánosné sz. Hajdu Boriska gyermekeivel. Sógora Németh Gyula Piroksa lányával. — A temetést Gebauer Károly tem. int. rendezi.

— **Kabaret a Bikában.** Három napja játszik jól szervezett társulatával Kondor Ernő a „Bika” nyári színpadán. Mindenesetre azokon a deszkakon, hol hosszú évek óta orfeumok ütöttek tanyát, most nehéz Kondornak és társulatának színvonalon álló és szórakoztató s a sok, különböző izlést is kielégítő szolid műsort adni. Eddigi működéséből azt látjuk, hogy sikerül meghódítaniok Debrecen ugynevezett nyári közönségét is, mely előtt talán a kabaret szellemesség, a pikantéria finom nünanszaival szokatlan, de rövidesen bizonyára meg fogja kedvelni. Minden este garabada számra kerül színe színpadi tréfa, bohózat stb. A tagok Kondor pompás konferálása mellett egytől-egyig, mint Gerő József komikus, Elsa s Capitán Schmitz műlőrés, Kálmán Erzsé, Szilassy Jutiska, Sugár Elza, Rózsahegyi Sárika, Boros Geza, Vámos Dezső, Szántó Jenő művészetük legjívát adják. Ma este Gerő József új kupékat fog énekelni.

— **A rendőrkapitány vizsgálja.** Érdemes vizsgálat folyt le a napokban a debreceni főiskolán. G. Tóth János hajdusoboszlói rendőrkapitány és földöntökös tette le a debreceni ref. jogakadémia vizsgálóbizottság előtt az államudományi államvizsgálatot sikeresen. G. Tóth János a bírói pályára készült es annak idején a jogtudományi államvizsgálatot szerezte meg. 1898-ban Hajdu-zoboszló város rendőrkapitánya lett s így a bírói pályáról lepett. G. Tóth János az államtudományi államvizsgát azért szerezte meg, hogy a szoboszlói polgárság óhajának megfelelőleg Szoboszlón a városi tisztújítás alkalmával a polgármesteri állásra pályázhasson.

— **Tegnap halottak.** A tegnapi nap folyamán az anyakönyvi hivatalban a következő haláleseteket jelentették be: Tóth N. r. k. 1 órát élt, Balog József ref. 81 éves, Vajday Rezső ref. 2 hónapos, Tóbiás István ref. 78 éves, Veress Vilma ref. 31 éves, Fehér József ref. 6 éves.

— **Ablakredönyök** (rolók) és zsáruk ifj. Gyürky Sándor papírkereskedésben, Kossuth-utca 13. megrendelhetők.

Figyelmeztetés.

Ne vegyünk kenőcsöt, ha német, Használjuk kizárólag Boesckay cipőkrémet.

*

Kapható mindenütt.

Távirat és telefon.

Beteg a király.

Bécs, május 18. A király a mai általános kihallgatást betegsége miatt megtartani nem tudta. Oka ennek az, hogy ő felsége újabban ismét gyengélkedik.

A képviselőház üléséhez.

Budapest, május 18. A képviselőházban a delelőti ülés végén a költségvetésnek a Máv.-ra vonatkozó tételénél Farkasházy Zsigmond szótait fel s hibáztatta, hogy a Máv. utján hirdetési átalány címén a kereskedelmi kormány egyes lapokat szubvencionál. Kossuth miniszter kijelentette, hogy szubvenciót egyik lap sem kap. — Csúpán csak hirdetési szerződés ket kötött a Máv. s azoknak megjelenését ellenőrizi is. Annak igazolásául, hogy a hirdetési átalány nem szubvenció, csak annyit említ meg, hogy illet nemcsak a függetlenség, hanem ellenzeti lapok is kapnak. A kereskedelmi tárca költségvetését részleteiben is elfogadták, majd délután a földművelésügyi tárca költségvetését tárgyalták.

Az ausztriai diákmozgalom.

Innsbruck, május 18. Ma reggel nyolc órakor sok klerikális diák gyülekezett az egyetem elé, kik vastag botokkal fölvegyverkezve az egyetem kapuit megtámadták és a szabadelvű diákokat amikor megjelentek, nem bocsátották be. Minthogy a rektor közbenjárása nem használt, az előadásokat felfüggesztették. — Az egyetem nyolc napig zárva marad.

Az Eulenburg ügy.

Berlin, május 18. Az itteni vizsgálóbíró megbízásából az oldenburgi rendőrség nyomozást folytat arra nézve, hogy vajjon Eulenburg herceg beteges hajlamainak akkor is eleget tett-e, amikor Uldenaurgban mint követ Oroszországot képviselte.

Marokkó.

Páris, május 17. Wigh táviratozza: Miután tüzsergünk az igen jelentékeny erőjű marokkói csapatokat a Budeuib melletti pámaerdőből elűzték, megtámadták e helységet is. A csapatok alig két órai harc után foglalták el a pámaerdőt és a tarka törzs táborának jelentékeny része, valamint az ellenség teljes hadi és élelmi készlete is nagymennyiségben birtokukba jutott. Budeuib erősség 3 órával ezután a fehérszálót tüzte ki. — A Karka-törzs veresége teljes. Budeuib elfoglalása jelentékeny benyomást tett. Részünkről három ember elesett, 9 megsebesült.

Törvényszék.

Gyilkosság az állomáson

Esküdtszéki főtárgyalás.

— május 19.

(Saját tudósítónktól.) Beszámoltunk volt arról a gyilkosságról, mely a múlt év november 2-án, a szoboszlói állomáson történt. A gyilkos Baranyi Sámuel 21 éves legény, nyakszírtén szurta volt verekedés közben utitársának, Gyulai Lajosnak Andras nevű testvérét a nyakát.

A debreceni törvényszék esküdtszéki bírósága tegnap kezdte tárgyalni ezt az ügyet.

Az esküdtszék következőleg alakult meg.

Elnök Oláh Miklós, bírák Horváth István, Bernáth Kálmán, jegyző Wlad György, ügyész dr. Dézsi Gyula, védő dr. Gottlieb Márton ügyvédjelölt.

Rendes esküdtek Gyémánt Samu, Györfi József, Kis Kálmán, Mócz Ardrás, Németh Gábor, Penyigei Imre, Peresi Gábor, Pósalaki András, Sarkadi István, Sipos István, Szabó

József Szilágyi János; míg pótesküdték Jobbázy Ferenc és Nagy Lajos lettek.

A tárgyalás első napja a bizonyítási eljárással telt el. Kihallgattak 11 tanut, akik jóeszt igazolták az ügyészségi vádiratban foglaltakat. Az esküdtekhez ma intézik a kérdéseket, vád és védbeszéd, ugyisintén ítélethozatalra is csak ma kerül a sor.

Közgazdaság.

Aru- és értéktőzsde.

— május 18. —

Budapesti gabonátőzsde.

5-10 fillérrel olcsóbb áron elkelt (50 kilogrammonként) 15,000 mm buza. A rozs 5 fillérrel hanyatlott. Zab, tengeri változatlan.

Felmondattott 1908. évi május hó 23-án leendő átvételre 9000 mm. buza, 13. mm. tengeri és 1000 mm. zab.

A határidőüzlet.

A száraz időjárás következtében szilárd volt az irányzat a határidőüzlet kezdetén. Később azonban, midőn a vidékről esős időt jelentettek, a spekuláció realizált, ennek folytán az irányzat kedvtelen hangulat és mérsékelt üzlet mellett elgyengült.

Az árak 50 kilogrammonként.

	Kezdeti	Változás
Buza áprilisra 1908	—	—
Buza májusra	1166	1162-1159
Buza októberre	1012	1015-1006
Rosz májusra	—	—
Rosz októberre	888	880-879
Zab áprilisra	—	—
Zab májusra	—	—
Zab októberre	680	683-679
Tengeri májusra	651	650-649
Tengeri júliusra	660	658-656

Budapesti értéktőzsde.

Buzdítás híján élettelenül folyt le a mai előzőzsde és a forgalomba került értékek árfolyamai nyugodt irányzat mellett csekély ingadozások után tartottan zárultak.

NYILT-TÉR.

Lóverseny.

Belépti-jegyek a május hó 23-án szombaton és 24-én vasárnap Debreczenben tartandó lóversenyekre Mohár Ferenc ur (Zádor Lajos udod) divattermében — (városház épület) kaphatnak. — Az előjegyzett páholypok és egyéb belépti-jegyek bezárólag 22 ike estéig ugyanott kiváltandók, mert a ki nem váltott jegyek azon időn túl másoknak adhatnak el. Az eladott jegyek többé vissza nem váltatnak. — Ugyanott a tribün rajza tájékoztatóul szólál.

Helyárak egy napra: Páholy (4 ülés) az első vagy második sorban 16 korona, zártszék 2 korona, ülőhely 1 korona, állóhely 40 fillér. Belépti-jegy a tribün előtti térre egy napra 6 korona, két napra 10 korona. Tribün előtti térre szóló belépti-jegy a tényleges szolgálatban levő katonatisztek, tiszthelyettesek és önkéntesek számára egy-egy versenynapra 4 korona. Versenysorozatok (programmok) Szent Királyi és Nagy urak m. kir. dohány és szivar nagytőzsdéjében a versenynapok hetében 20 fillérért lesznek kaphatók. **Totalisateurön való fogadások 5 és 10 koronás, helyrefogadások 20 koronás tétekekkel,** csakis a versenynapokon a lóversenyterén felállított totalisateur pénztáraknál eszközölhetők. Kellemetlenségek elkerülése végett figyelmeztetik a versenyeken résztvevő közönség, hogy **belépti-jegyét láthatólag viselni sziveskedjék. A belépti jegy kívánatra az ellenőrző közegnek előmutatandó.** Ezen versenyek kezdete mindkét napon délután pontosan 2 óra 30 perc. — **Bővebben a versenyekre vonatkozó hirdetésekben értesülhetni.**

Friss zöldben pompázik az erdő

és az egész világ a szabadba zárandokol. De ekközben sok ember a kelleténél többet mérészel, fölhevül, aztán meghüti magát és ha még minden jól megy is, legalább néhány kellemetlen napot szerez magának. Aki tehát okos, mindjárt a meghülés első jelére néhány Fay-féle valódi szodeni ásvány-pasztillát vesz — ez minden körülményesség nélkül, biztosan és kellemesen segít legyőzni ilyen kezdődő bajt. Fay valódi szodeniijének ott kell lennie minden háztartásban. — Skatulyája **1 korona 25 fillér és minden gyógyszerárban drogériában és és ásványvíz-kereskedésben kapható.**

Serravallo

Vasas Kina-bora.

A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításon államdíjat és aranyérmét nyert.

Erősítőszere gyöngéledők, vérszegények és lábók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő, vérjavító szer. — Kiválóan jóízű.

Több mint 5000 orvosi elismerő nyilatkozata Kapható:

J. Serravallo-nál

1229 Triesz-Barcola.
A gyógyszerárakban 1/2 lit. ü. 2 kor. 60 fill.
1 lit. ü. 4 kor. 80 fill.

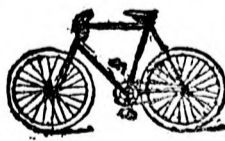
Kiadja: a „Debreczen“ Hirlapkiadó Vállalat Részvénytársaság.

Uj hatáson gyógykezelés. Hirneves orvosok bizonyítványai. Artalmatlan, gyógyszer nélkül.

Minden idegbetegnek

a legmelegebben ajánlható a 22-ik kiadásban megjelent Weismann Roman röpirata: **idegbajokról és a szélhűdéstől, óvatosság és segítség.** Díjtalanul kapható Grósz Nagy Ferenc „Arany egyszarvu“ gyógyszerárában.

Kerékpár, varrógép, gramafon, villamos-

Geller és Németh
Debreczen,
Hatvan-utca 8. szám.

Tavaszi női újdonságok!

Szines és mintázott kosztüm- és divatkelmekből gyönyörű választékot tartunk. Angol és francia Bluzszövetek a legújabb kivitelekben. Divat bluzselymek a legelőkelőbb forrásokból. Fekete és színes divatnapernyőkben

Szabó Lajos Fiai

vászon-, divat- és szőnyeg-áruházában.

Mintákkal kívánatra készséggel szolgálunk. 1470

Bankegyesület

részvény társaság

Debreczen, Piac-utca 72. szám alatt.

Foglalkozik a banküzlet összes ágazataival.

Leszámítol váltókat, utalványokat, nyílt tételeket stb.

Törlesztéses vagy kamatozó kölcsönt nyújt bekebelezés mellett földbirtokokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra, árukra stb.

Átvész tőzsdei megbízásokat. Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó (chek) számlára, pénztárjegyekre és

Vállalkozik minden egyéb banküzlet kötésére.

Az igazgatóság.

14-16 éves

kifutó fiúk havi fizetésével felvétetnek a kiadóhivatalban: Arany János-utca 2-ik szám, (Hungária kávéház).

Ruhavásznak

és

ZEFIREK

gyönyörű választékban kaphatók

Bosznay J. és Társa

divatáruházában.

Debreczen, Kossuth-u. 5.

117,654 - 908.

M. kir. államvasutak.

Pályázati hirdetmény.

Alulírott igazgatóság a magyar királyi államvasutak műhelyében 1909. esetleg 1910. évben szükséges bőraru anyagok szállítására ezennel nyilvános pályázatot hirdet.

A pályázat tárgyát képező anyagokat és azok egy évi mennyiségét feltüntető ajánlati űrlap, valamint a szállításra vonatkozó és az ajánlat tételnél kötelező részletes módokat tartalmazó ajánlati felhívás az alulírott igazgatóság. Anyag és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI., Andrásy-ut 73. szám II. em. 43 ajtó sz. alatt) díjtalanul kapható.

Az előírt módon kiállított ivenként egy koronás m. kir. okmány bélyeggel ellátott és aláírt ajánlatok, az ivenként 30 filléres m. kir. okmánybélyeggel ellátott és aláírt ajánlati felhívással együtt lepecsételve legkésőbb 1908. évi június hó 12-ének déli 12 órájáig a fent említett szakosztálynál benyújtandók, vagy posta útján odaküldendők. Az ajánlat borítéka e felírással látandó el: **Ajánlat 117,654-908 számhoz.**

Bánatpénz gyanánt az ajánlandó cikkek egy évi értékének 5 százaléka legkésőbb f. évi június hó 11-én déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak budapesti központi főpénztáránál akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban leteendő.

Bánatpénz nélkül, vagy később benyújtott, valamint az olyan ajánlatok, melyek az aláírandó ajánlati felhívás nélkül nyújtanak be és a pótajánlatok nem fognak figyelembe venni.

Budapest, 1908. évi május hóban.

M. kir. államvasutak igazgatósága.

Olcsó kölcsönt

előnyös feltételek mellett leggyorsabban eszközöl

Groszmann és Mandel

bankiroda DEBRECZEN, Hunyadi-utca 17. Alapított 1895-ben.

Interurban és megyei telefon 76. sz.

Eladó nyaraló és szálló

a Sesta-kertben. Értekezhetni

Dr. Márton Kálmán

ügyvédnél, Piac-utca 44.

Goldberger A. V.

hirdetési iroda

BUDAPEST, IV., „Róser Bazár“-ba (Károly-körut 22.)

helyeztetett át.

A magyar állam vasutak

menetrendje.

Érvényes: 1908. évi május 1-től.

Debrecenből indul.

Napszak	óra	perc	Vonat neve	Hová
éjjel	2	20	személy	P.-Ladány-B.-Pest k.p.u.
"	2	44	"	M.-Sziget Körösmező
reggel	4	36	vegyes	Tiszafüred-Füzesabony
"	5	09	motor	Püspökladány
"	5	10	személy	Szatmárnémeti
"	5	15	"	Nyiregyháza-Szerencs
"	5	30	motor	Hajdunánás-Tiszalök
délelőtt	8	09	"	Hajdunánás
"	8	51	személy	Nyiregyháza Szerencs
"	8	57	gyors	Budapest k. p. u.
"	9	41	vegyes	Derecske-N.-Léta-Vértes
"	10	—	tvssz.	Királyháza
"	10	50	vegyes	Tiszafüred-Füzesabony
"	11	06	tvssz.	Püspökladány
"	11	11	motor	Hajduböszörmény
délután	12	10	személy	Budapest k. p. u.
"	12	15	"	Hajdunánás Tiszalök
"	12	20	gyors	M.-Sziget Körösmező
"	12	26	személy	Nyiregyháza-Szerencs
"	2	20	motor	Hajdunánás
"	3	45	tvssz.	Püspökladány
"	3	56	személy	M. Sziget-Körösmező
"	4	28	"	Nyiregyháza Szerencs
"	4	36	"	Hajdunánás-Tiszalök
"	4	42	gyors	Budapest k. p. u.
"	4	51	vegyes	Derecske-N.-Léta-Vértes
"	4	56	"	Tiszafüred
este	6	57	gyors	Szatmárnémeti
"	7	—	motor	Hajdunánás
"	7	06	személy	Nyiregyháza-Szerencs
"	9	—	"	P.-Ladány-Nagyvárad
"	10	38	motor	Nyiregyháza
"	10	40	személy	Budapest k. p. u.
"	10	53	"	Máramarossziget

Debrecenbe érkezik.

Napszak	óra	perc	Vonat neve	Honnan
éjjel	1	29	személy	Máramarossziget
"	2	18	"	Budapest k. p. u.
reggel	5	03	"	Nagyvárad-P.-Ladány
"	6	35	motor	Nyiregyháza
"	6	48	személy	Királyháza
"	7	14	"	Tiszalök Hajdunánás
"	7	20	vegyes	N.-Léta-Vértes-Derecske
"	7	46	tvssz.	Püspökladány
"	7	54	vegyes	Tiszafüred
délelőtt	8	04	személy	Szerencs-Nyiregyháza
"	8	46	gyors	Szatmárnémeti
"	9	36	motor	Püspökladány
"	11	26	"	Hajdunánás
"	11	35	személy	Szerencs-Nyiregyháza
"	11	40	"	Körösmező M.-Sziget
délután	12	08	gyors	Budapest k. p. u.
"	2	—	motor	Hajduböszörmény
"	2	51	tvssz.	Püspökladány
"	3	05	vegyes	N. Léta-Vértes-Derecske
"	3	24	személy	Szerencs-Nyiregyháza
"	3	36	"	Budapest k. p. u.
"	3	40	motor	Tiszalök Hajdunánás
"	4	22	gyors	Körösmező-M.-Sziget
"	5	31	vegyes	Füzesabony-Tiszafüred
este	6	30	személy	Tiszalök-Hajdunánás
"	6	33	motor	Hajdunánás
"	6	43	személy	Szatmárnémeti
"	6	49	gyors	Budapest k. p. u.
"	8	46	személy	Szerencs-Nyiregyháza
"	9	46	"	B.-Pest k. p. u. P.-Ladány
"	10	12	"	Körösmező-M.-Sziget
"	10	13	motor	Hajdunánás
"	10	22	vegyes	Füzesabony-Tiszafüred
"	10	26	személy	Szerencs-Nyiregyháza

Templomi és egyéb dísz tárgyak
 evőeszközök, tálcák stb. aranyozása és ezüstözése. Kardok, sarkantyuk, kocsik, gép és bicikli részek. 806
 Csillárok átalakítása, csiszolása és galvanizálása.
Debreceni Galvanizáló Intézet Debreczen, Piac-utca 43. sz.

BUZIÁSI PHÖNIX ASVÁNYVÍZ

Vese- és hólyagbajoknál minden vizet felülmul.

„Kellemes, kissé savanykás ízű, vasmentes szénsavdus.

✿ **RENDKIVÜL ÜDÍTŐ ASZTALI VIZ.** ✿
 Orvosilag ajánlva. Orvosilag ajánlva.

Ivógyomlóra használva, vese- és hólyagbajoknál, a vesemedence idült hurutjainál, húgykő- és fővényképződésnél, a légutak és a kiválasztószervek hurutos bántalmainál kitűnő hatásának bizonyult. — Prospektust kívánatra küld a forráskezelőség :
Muschong buziasí gyógyfürdő igazgatósága Buziasfürdőn.

APRO HIRDETÉSEK.

Díja: 10 szögig 40 fillér, minden további szó 4 fillér, vastagabb betűkkel szedett szó 6 fillér.
 Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg bekiüldetik.
 Apro hirdetések előre fizetendők.

Levelezés.

„Luiza”. Tegnap és ma is vártam fél 4 óráig — de eredménytelenül — — Kérem kedves nagysád ma kedden d. u. 3 órakor sziveskedjen a jelölt helyre eljönni. Ha esetleg nem érne reá, úgy sziveskedjen írni pár sort a kiadóba, de még délelőtt. A viszont látás reményében csókolja kacsóját „Hajnalhasadás”.

Egy csinos leány ösmeretségét keresem. „Jázmin” jelígre kérek leveleket a kiadóba.

Egy olyan özvegy asszonykát keresek, keresek, ki egy csinos, fiatal ember díserét barátságát óhajtja. Leveleket kérek „Páris éjjele” jelígre a kiadóba.

Fürdőre utazom, keresek egy szép fiatal utitársnőt, ki vagy 2 hónapra ejöhetne velem. 26 éves bankhivatalnok vagyok Pestről. bármilyen nagy igényeket teljesítek. leveleket és lehetőleg fényképeket kérek „Karlsbad” jelígre a kiadóba.

Modern hölgyek vagy özvegyek, kik unatkoznak és óhajtják egy fess úri ember díserét barátságát írjanak „Hajnalhasadás” jelígre a kiadóba.

Nősülni óhajtók. 30 éves gazdag földbirtokos vagyok, hozomány nem kell, csak-hogy szép leány legyen! Leveleket fényképpel együtt kérek a kiadóhivatalba „Leányok” jelígre.

Melyik jószívű intelligens fiatal ember segítene ki egy szép leányt 40 korával? Olyan óhajtók, aki nagy fürdőre elvinné vagy további szórakoztatásra hajlandó. Leveleket kérek mielőbb a kiadóhivatalba „Örök hűség” jelígre.

Ajánlat.

Hatvan-utcai kert II. járás 5. szám alatti eladó egy új épület teljes felszereléssel értekezni lehet a kiadóba.

E hó végére állást keres egy szép írású fiatal ember. Szives megkeresést levél által kér a kiadóba „Komoly ember” jelígre.

Másolásokat elvállal szép írású fiatal ember. Cim a kiadóba.

Hegedű tanítást elvállal egy végzett hegedűs, kezdő tanítványokat is igen jutányos áron tanít, szives felkeresést levél által kérek „Varázskeringő” jelígre a kiadóba.

Modern interziás háló-zoba berendezések igen szép tolettével fényezve és mattban eladók Kovács Gyula műasztalosnál Darabos-u. 17.

Desifin a legjobb szer a lábizzadás ellen.

Magánvállalathoz egy szépírású fiatal ember, aki a könyvelésben teljesen jártas, ajánkozik. Szives megkeresést a kiadóhivatal továbbít „Szépírású” jelígre.

Koffergyáramat Hatvan-utca 5. sz. alá (Bignó-ház, nagytemplom mellett) helyeztem át. Markbreit, bőrdandós. Kész kofferekben nagy választék. Javítások elfogadtatnak.

Igen jó háziloszt kapható bentétkezésre és kihordásra Verbőczy-utca 14.

Kopf Emil Egerháti gőzfűrés és parkettgyár ajánlja I-a gőzölt bükkfa parketta gyártmányait azonnali szállításra. Kopf Emil Egerhát Szilágymegye.

Sestakertben nyaraló olesón kiadó. Cim a kiadóban.

Lucerna friss vágású, ölenként 8 fillérivel kapható Biró Pálnak mikepéresi-úti kertgazdaságában.

Árverésen eladó Csillag-utca 36. sz. ház kikiáltási ár 1100. Bánom pénz 410 kor. 90 fillér. Telekjegyzőkönyv szám 335. 1908 május 29-én d. u. 3 órakor. Értekezhetni Debreczeninél Csapó-u. 86.

Cimbalom pedálos teljesen új azonnal eladó Darabos-utca 57.

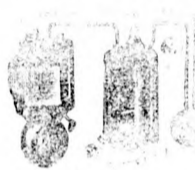
Villanycsengőt készít és javít Krausz Kálmán, Hatvan-utca 2. sz.

Hatvan-utczal 1-ső járás 8. számú kert bérbeadó lakással és az idei terméssel. — Bővebbet Bosznay J. és Társa cégnél. (1529.)

Fiatal nő vidékre házvezetőnői állást keres. Leveleket kér „Fiatal nő” jelígre a kiadóba.

Eladó ház a Csapó-utczán. Értekezhetni felől dr. Márton Kálmán ügyvéd urnál Piac-utca 44.

Villany világítást,

telefonok, villamoscsengők berendezését, javítását és évi jókarban tartását, legjobb anyaggal, szolid árérték arányban. ÖLDVÁRI L. Debreceni Első Elektrotechnikai gyár és villamos szerelési vállalat. Kossuth-utca 1. sz. Telefon 168.

Takarék tüzhelyek,

fűzőedények, eperjesi eserepkályhák, Perenospora fecskendők jutányos áron kaphatók

Kovács Gyula

vasüzletében a „BIKA”-szálloda mellett.

Kereslet.

A téglási (Hajdu megye) menházvezetőnői állásra pályázat hirdetik. Tanítási idő május hó 1-től október 1-ig. Javadalma 200 korona, lakás egész évre. Kérvények május 16 ig Ablonczy László elnökhöz küldendők. Állás azonnal elfogalandó!

Mindenes cseléd kerestetik abbáziai magyar orvos-családnak. Tisztességes fiatal leány ajánkozzék dr. Glück József orvoshoz, Abbazia, Villa Dalibor eimen.

Lakást teljes ellátással keresek özvegy urasszonynál. Szives leveleket kérek küldeni „Amor” jelígre a kiadóba.

Munkás leányok felvétetnek Neumann Nándor vegy-gyár hatvan-u. 8.

Egy nevelőnőt keresek, leveleket kérek „Kaland” jelígre a kiadóba.

Keresek megvételre két karikás (lyuk) használt vaskonyhát. Cim a kiadóba.

DEUTSCHNAL MINDENKOR FRISS

turó és vaj

kapható Piac-utca 38., Hatvan-utca 9.

Villamos-világítási és erőátviteli berendezések,

lakások, üzletek és egyéb helyiségek részére, legelőnyösebben és a legnagyobb szakértelemmel

a Ganz-fele Villamossági R. T. debreceni építésvezetősege

(Piac-utca 72. sz.) által készíttetnek.

Szakszertű felvilágosítással, tervezetekkel és költségvetéssel bárkinek díjtalanul szolgál.

Világítótetek, csillárok és szerelvények és választéka.

Telefon szám: 568.

1063

DONOGÁN és SOMOSSY

Debreczen, 1

*** Kistemplombazar. ***

Ruha- és blousekelme ujdonságok, Viole de laine, ruhavászon, angol zephyr. — Gyönyörű női napernyők

!!! Óriási raktára !!!

A Varga-u. 8. sz. ház s ennek Ondódi és Ujfföldje

eladók,

akár együttesen, akár külön. Felvilágosítást ad dr. Tervey Tamás ügyvéd, Piac-utca 73. sz.

Gyár-

telepnek

vagy ipari vállalatnak alkalmas helyen, a lovasut mentén 1100 □-öl jókarban tartott

vénkert szőlőskert

egészben vagy részben eladó. — Cim a kiadóban.